Provinciale Openbare Bibliotheek - Provinciaal Cultureel Centrum

M E D E D E L I N G E N

TIJDSCHRIFT VAN HEEMKRING OKEGEM

Redactieadres en verantwoordelijke uitgever : J. Van der Speeten,
Guldenboom, 9
9400 Ninove (Okegem)

Uitgegeven met de steun van het Stadsbestuur en van het Provincie-bestuur van Oost-Vlaanderen.

Z E V E N D E J A A R G A N G 1 9 8 2 N R. 2

I N H O U D

- De fanfare "Eendracht is macht" Okegem blz. 53
- Historiek van "Volksfanfaren" blz. 63
- De oudste inwoners van Okegem blz. 76
- Herinneringen uit mijn kinderjaren blz. 80
- Dorpskroniek 1981 blz. 85

--oOo--

DE FANFARE "EENDRACHT IS MACHT" OKEGEM

Deze fanfare werd gesticht in het jaar 1910, onder impuls van de toenmalige burgemeester Jan Van den Berghe, sekretaris Alexis Van Damme, gemeenteraadsleden Judo Van Holder, Gustaaf De Vos, Leo Vernaillen en met medewerking van aktieve burgers waaronder August De Vos, Bernard Van Varenbergh, Edward De Brabanter, Frans Asselman, Edmond Van de Perre, Victor Van der Meulen, Frans Van de Perre, Petrus Grijseels, Philemon De Roeck, Frederik Van Holsbeeck en nog anderen, waarvan de namen mij ontsnapt zijn.

Er werden vergaderingen belegd, waarin vooropgezet werd dat deze vereniging geen politiek karakter zou dragen, hetgeen de volledige goedkeuring van het gemeentebestuur kreeg. Er werd dan ook beslist dat de muzieklessen zouden gegeven worden in het toenmalig gemeentehuis, nl. een leegstaande klas van de gemeenteschool.
Als muziekleraar werd de heer Karel Van Houthem van Pamel aangezocht, bijgestaan door een ander muziekliefhebber van Pamel, namelijk Theofiel uit "'t Zaagsken". De heer burgemeester Jan Van den Berghe kreeg de taak van voorzitter aangewezen en werd bijgestaan door ondervoorzitter schepen Judo Van Holder, schrijver Alexis Van Damme en penningmeester Leonce Vincent.
Het kwam er vooral op aan muziekliefhebbers aan te trekken. Oud-muzikanten afkomstig uit andere gemeenten, hier nu wonende, werden aangesproken : Frans Jacobs van Pamel, bugel, Evarist Courteaux van Meerbeke, bugel, Kamiel Van der Veken van Hekelgem, bombardon, Rufin Couck van Denderleeuw, tuba, Eugeen De Kinder van Hamme, kleine trom.
Dit zou de kern worden van de fanfare.

De inschrijvingen van aspirant-muzikanten liep nogal goed van stapel.
Boden zich aan :

Bernard Van Varenbergh, Severien Grijseels, Remi Baeyens, Remi Ronsijn, Jozef De Dier, Jan Baeyens, Cyriel De Brabanter, Jozef en Gustaaf Minner, Albert en Eduard Vernaillen, Emiel Baeyens, Alois Van de Perre, Amand Van de Perre, Jozef De Werchin, Gustaaf Van den Broeck, Dominique De Boitselier, Omer Vander Speeten, Modest Van der Speeten, Frans Vernaillen, Jean Brems, Petrus en Philibert Van Holsbeeck, Norbert Duyck, Livinus Van Isterdael.

Er kon gestart worden om de notenleer aan te leren. Eerst werd in koor de op een bord aangebrachte noten gelezen en gezongen. Daarna werd elk afzonderlijk aangepakt en daar hebben zich sappige toneeltjes afgespeeld. Er waren mannen bij die het zodanig op de zenuwen hadden en niet durfden beginnen alvorens ze zich eerst wat moed gingen inpompen door het drinken van menige pint of druppel in het café van August De Vos. Na enkele maanden notenleer gestudeerd te hebben werden de nodige muziekinstrumenten aangekocht.

Dan kwam de kat op de koord, de instrumenten moesten uitgedeeld worden en daar werd nogal over geredetwist.
Eindelijk kon iedereen tevreden worden gesteld en de repetities konden beginnen. Met behulp van de oud-muzikanten, kon na enkele maanden reeds een stapmars ingestudeerd worden.

Helaas ! Een eerste tegenslag trof de jonge maatschappij. Amper een jaar na de stichting overleed de ondervoorzitter Judo Van Holder op 30 januari 1911. In allerijl werd, bijgestaan door enkele muzikanten van Pamel, een dodenmars aangeleerd en de eerste uitstap was dan ook de begrafenis met muziek van de heer Van Holder. De fanfare bracht het er goed van af, en met nieuwe moed werd er voortgedaan.
Na enkele weken werd een uitstap waarbij de enig gekende

stapmars. gespeeld werd, in de gemeente ingericht naar de aangesloten caféhouders. Dat was een hele gebeurtenis in het dorp. Alle inwoners kwamen op de stoep staan om hun fanfare toe te juichen ; de kinderen liepen zingend en dansend vóór de muzikanten uit. En de intussen aangeworven "members" volgden samen met het bestuur de fanfare. Er werden die dag nogal wat pintjes gedronken en de vreugde was algemeen. Zoals dat met dergelijke uitstappen gebeurt, waren er ook talrijke muzikanten en leden boven hun theewater geraakt tot groot misnoegen van de echtgenoten en moeders.
De fanfare kwam op dreef en talrijke muzikanten in spe kwamen zich aanbieden : o.m. Alfons Bourgeois, Johannes Neukermans, Maurice Neukermans, Achiel Neukermans, Gustaaf Helpers, Daniel Van den Brande, Petrus Vernaillen, Alfons Vernaillen, Maurice Duyck, Cyriel en Alfred Vernaillen, August Van de Perre, Albert Van Eeckhoudt, Georges Van Damme, Felix de Roose, René Baeyens.

Kwamen dan de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1911. De fanfare die gesticht was als dorpsfanfare, kreeg een politieke kleur en nam de naam van "Katholieke fanfare". Er was een katholieke en een Daensistenlijst. De muzikanten van de laatste strekking, o.a. Dominique De Boitselier, Omer Van der Speeten, Jan Baeyens, Livinus Van Isterdael, die nochtans allen goed op weg waren om degelijke muzikanten te worden, trokken eruit.
De maatschappij die nu een politiek kleedje had aangetrokken kon bijgevolg in het gemeentehuis zijn herhalingen niet meer houden en ging over naar het café van August De Vos, die daarvoor speciale aanpassingswerken liet uitvoeren. Vanaf dit ogenblik was de fanfare niet meer uit het politiek leven weg te denken.

In 1914 brak de eerste Wereldoorlog uit en alle werkzaamheden werden stopgezet tot na de vijandelijkheden.

In 1919 werd er opnieuw van start gegaan, maar met zeer

uitgedunde rangen. In 1921 werden ook gemeenteverkiezingen gehouden en hadden de katholieken een ferme pandoering gekregen van de Daensisten, onder leiding van Jan de Boitselier. Deze laatsten behaalden zes zetels op negen. De gekozenen waren : Jan De Boitselier, Frans Van der Speeten, Constant Van den Spiegel, Petrus Debbaut, Jozef Van Isterdael, De Roose Petrus.
Bij de katholieken werden enkel Gustaaf De Vos, Remi Baeyens en Frans Van Boxstael herkozen. Oud-burgemeester Jan Van den Berghe had zich geen kandidaat gesteld.
De fanfare gaf nochtans de moed niet op en nieuwe leerlingen-muzikanten kwamen zich aanbieden o.a. Gerard Van Damme, Benoit Van Vaerenbergh, Robert en Henri Vernaillen, Henri Baeyens, Robert Van de Perre, Jerome en Gustaaf Van de Perre, Frederik De Roose, die na enkele maanden oefenen, versterking aanbrachten.

Het volgend jaar werden er opnieuw muzikanten aangeworven : Henri Broeckaert, Frans en Alfons De Strooper, Florent Straetmans, Jan Van der Speeten, Edmond en Gustaaf Wauters. Nog later kwamen Gustaaf, Remi en Amedé Gies, August, Jozef en Frans De Coen, Michel Colpaert, Jozef Van der Meulen, Petrus Schoon, Jozef Couck de rangen aanvullen.

Om de Katholieke Fanfaren wat meer standing te geven werd een V.Z.W.D. opgericht en de statuten of standregelen bij akte van Meester Jozef Van den Berghe, notaris te Ninove op 23 juni 1923 vastgelegd.

De vereniging kreeg als naam "Katholieke Fanfaren Eendracht is macht, Okegem".

Zij had als bijzonder doel : het besturen, verspreiden, ontwikkelen en ondersteunen van alle katholieke werken in de gemeente Okegem en omliggende, het bezitten en uitbaten van lokalen en hovingen tot die werken bestemd.
De akte werd ondertekend door Gustaaf De Vos, Alexis Van

Damme, Alfred Van Waeyenberghe, Leonce Vincent, Gustaaf Vernaillen, Remi Baeyens, Romain Couck, Philemon Van de Perre, Emiel Baeyens, Cyriel De Dier, Jozef De Dier, Severien Grijseels, Jozef Minner, Frans Van Boxstael, Modest Van der Speeten en Bernard Van Vaerenbergh, die aldus de stichters waren van de vereniging.

Aan de nieuwe vereniging werden volgende roerende goederen overgedragen :

- een grote en kleine trommel met toebehoren ;
- 36 koperen instrumenten : 4 trombons, 2 baritons, 3 alto's, een bombardon, 4 tuba's, 4 pistons of cornets, 2 trompetten, 1 kleine bugel en 15 gewone bugels ;
- 12 muziekklessenaars ;
- 4 fakkels ;
- het nodige materiaal voor het oprichten van een kiosk.

De pas gestichte maatschappij begon opnieuw te bloeien en de koppen werden bijeen gestoken om een nieuwe muziekzaal te bouwen. Deze kwam er dankzij de inzet van al de leden die samenwerkten om het nieuw gebouw op te trekken. Er was maar 1 metser (Jan Baptist Asselman). De rest werd uitgevoerd met eigen krachten en kosteloos. Georges Van Damme was de architect-schrijnwerker. Einde 1925 kon de zaal in gebruik worden genomen. Een toneelkring "Door Eigen Kracht" werd opgericht en nog dezelfde winter werden er onder leiding van hoogstudent Maurice Van Vaerenbergh toneelstukken opgevoerd met medewerking van de fanfare die tezelfdertijd muziekstukken ten gehore gaf. De leiding van deze toneelbond kwam nadien in handen van Henri Broeckaert.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1926 behaalden de katholieken terug de meerderheid met 5 zetels tegen 4, niettegenstaande de tegenpartij als kopman (vrouw) Mevrouw Josephine Van der Kelen-De Schepper van de fabriek

had aangeduid.
Mevrouw Van der Kelen-De Schepper "Madame van 't fabriek" die als lijstaanvoerder quasi zeker was van de overwinning, zou burgemeester worden en had aan oud-burgemeester Jan Van den Berghe laten zeggen dat zij haar voeten in de schoenen van Jan (die een grote maat 45 had) ging steken. Waarop deze laatste heel lakoniek en op zijn gemak antwoordde "Als ... ze ... haar maar ... niet ... te ...groot zijn ..."
Madame had op een geweldig succes gerekend, zoals haar broer, de heer Jozef De Schepper, te Pamel, die met zijn coalitie van "Mettens van Poelk" en "Kasjers van Ledeberg" de "Doempers" van oud-burgemeester Van Mieghem een verpletterende nederlaag had bezorgd.
Maar Okegem was Pamel niet.
Madame, die nochtans als gemeenteraadslid verkozen werd, was zodanig teleurgesteld en vernederd, dat zij geen enkele gemeenteraadszitting heeft bijgewoond en zich nooit meer met politiek heeft beziggehouden.

Wat er in die periode aan drank door de kelen gegaan is, kan moeilijk beschreven worden. Gedurende drie weken vóór de verkiezingen ging de fanfare, met een hele troep volk erachter, op stap. In menige burgershuizen werd er alsdan een ton bier ten beste gegeven. Het succes bleef niet uit.
Nieuwe muzikanten boden zich aan o.a. Alfons Van de Perre, Petrus Cobbaut, Rufin De Brabanter, Achiel Van der Donck, Georges en Albert Vernaillen, Cyriel Jacobs, Marcel en Honoré Baeyens, Marcel en Achiel Baeyens, Maurice en Petrus Vernaillen, Albert Vernaillen, Gustaaf en Petrus Vernaillen, Gustaaf Nuyts, e.a.
Een nieuwe vlag werd ingehuldigd, de bellekens (japanse hoed) en acht klaroenen werden aangekocht. De kepi's deden hun intrede.
Op dat ogenblik telde de fanfare 50 spelende leden. Jaarlijkse muziekfestivals werden ingericht, waaraan verschil-

VEREENIGING ZONDER WINSTGEVEND DOEL:

"Katholieke Fanfare EENDRACHT IS MACHT, Okegem"

HEBBENDE VOOR BIJZONDER DOEL:

Het besturen, verspreiden, ontwikkelen en ondersteunen van alle katholieke werken in de gemeente Okegem en omliggende, het bezitten en uitbaten van lokalen en horingen tot die werken bestemd.

Gesticht bij akt van Mer Vanden Berghe, Notaris te Ninove, van 23 Juni 1923.

(Bijvoegsels aan het Belgisch Staatsblad van 26 Augusti 1923.)

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL TE OKEGEM

Titel van Honderd frank, Nr 32

Afgeleverd aan Mr. Van Cotthem Frans,

te Okegem

Okegem, den 1 Januari 1926

De Schatbewaarder, De Voorzitter, De Schrijver,

L. Vermeulen C. Deneve L. Vincent

lende fanfares uit de omtrek deelnamen. Ook Okegem ging als wederdienst de feesten in die dorpen helpen opluisteren.

Intussen was er te Okegem een tweede fanfare opgericht door de tegenpartij die haar zetel had in de grote kamer van het café "In de kroon" bij Weduwe Van der Speeten, bijgenaamd "Tinne van Brierens" op de Kouterbaan.
Met enkele spelers overgegaan van de fanfare "Eendracht" kwam deze maatschappij ook tot bloei en had bijna evenveel leden als de onze. Deze fanfare liet ook niet na uitstappen in de gemeente te organiseren, waarin heel wat volk meestapte vooral in de verkieringstijd. Het gebeurde ook wel eens dat wij elkander passeren al spelende. De ene wou niet afgeven voor de andere. Onnodig te vragen welke "cacafonie" er dan te horen was, want iedere maatschappij blies er dan zo hard op los om elkaar te overtroeven, en hierdoor de ene of de andere het zwijgen op te leggen. Dat lukte bijna nooit. Er waren soms wel eens woordenwisselingen ondereen, maar tot vechtpartijen is het nooit gekomen.
Er werd ook een nieuwe zaal gebouwd ten gerieve van de andere fanfare, op de eigendom van Frans Van Holsbeek, en opengehouden door de echtgenoten Louis Van Holsbeeck-Geeroms, onder de benaming "In 't Vlaams Huis".
In de twintiger jaren had Leon Straetmans-Goeman een zaal gebouwd op zijn eigendom langs de Kattestraat waar concerten en bals gehouden werden. Deze zaal heeft niet lang bestaan en werd door de eigenaar afgebroken.

Vanaf de jaren 1934-1935 begonnen beide fanfaren van hun pluimen te verliezen en in 1939 bij de mobilisatie en oorlog vielen alle werkzaamheden stil. Na de tweede oorlog is de tweede fanfare volledig uiteengevallen en kon zich nooit meer rechtzetten. De Daensistenpartij had opgehouden te bestaan. De fanfare "Eendracht is macht" ging opnieuw aan de slag, zij het met een fel verminderd aantal spelers. Nieuwe spelers werden aangetrokken waaronder Edmond, Gerard, Frans Van Nerom, Roger en Etienne De Dier, Paul, Marcel,

Leo, Piet Vernaillen, Frans Vernaillen, Celestin en Pieter De Boitselier, Victor en Herman Nuyts, Willy Van Snick, Alfons De Smet, August Van Vaerenbergh.

In 1946 werd de Katholieke Partij op nationaal vlak omgevormd tot C.V.P.
Een scheuring kwam spijtig genoeg tot stand in de Katholieke partij van Okegem.
Over wat er nadien allemaal op politiek vlak is voorgevallen, is het nog te vroeg om hierover verder uit te wijden.

B. Van Vaerenbergh.

Het heeft weinig zin alle gewezen na-oorlogse leden op te sommen. Het bestuur dankt allen zeer hartelijk om de bewezen diensten of om de standvastigheid waarmee zij de Okegemse fanfare gediend hebben.
En toch bloeide geleidelijk, traag maar zeker in kwaliteit en kwantiteit, de fanfare tot een mooi geheel.
De moeilijke oorlogsjaren waren vlug vergeten.

Een fanfare die leeft en roert moet verfraaid worden en in de jaren 70-71 werd gedacht aan een marjorettenkorps.
En schuchter werd begonnen met een tiental pioniersters.
Zeer vlug werden zij een wezenlijk deel van de fanfare.
Het mag gezegd worden dat Mevrouw Huygh, die het meterschap aanvaardde, er de bezieling in bracht.

Een mijlpaal in de geschiedenis was wel het voeren van de titel "Koninklijke fanfare" (toegestaan op 7 juni 1973), en de viering in een reuzetent van het 50-jarig bestaan. Met medewerking van de fanfares uit Zellik, Denderhoutem en Roosdaal.

Wanneer een fanfare gaat jubileren, een majorettenkorps krijgt, dan moet er ook wat gebeuren met de muzikanten. Heel voorzichtig werd begonnen met een kepi. Dat was al heel wat, want de dagbladen spraken er van. Zeer vlug kwam de volledige kostumering en wat later een nieuwe vlag.

Graag een warme hulde en een welgemeende dank aan allen die enigszins meegewerkt hebben om dit alles te verwezenlijken.

En toen kwam de fusie !

Wat zal er van die mooie fanfare geworden ?
Het is eenvoudig, zeer eenvoudig !

De fanfare leeft en beweegt verder buiten en boven alle politiek. Zij vormt een homogene groep die het als hobby aanzien muziek te maken en aan Okegem degelijk vermaak te geven, bij eender welke feestgelegenheden of gebeurtenissen.

L. Vernaillen.

Nota van de redaktie.

---

1. Om de bouw van de nieuwe zaal "Katholieke Kring" te kunnen financieren werd door de V.Z.W.D. in 1925 een soort "lening" uitgeschreven. Gegoede burgers van de partij kochten toen een aantal titels (aandelen) op. Het was eigenlijk een gift, een soort afgestaan kapitaal.
Op blz. 59 vindt U één van de titels die toen uitgegeven zijn.

2. Op volgende bladzijden kan U vier foto's bekijken van de fanfares van Okegem.

HISTORIEK VAN "VOLKSFANFAREN"

Het verleden opdiepen van deze Daensistische fanfare is zeker geen gemakkelijke taak. Deze muziekmaatschappij heeft namelijk al ruim 30 jaar opgehouden te bestaan en van het opmaken van verslagen over de geleverde activiteiten was er toen geen sprake. Gelukkig beschikken we over 3 registers van de maatschappij die bijgehouden zijn door Frederik Van der Speeten : een kasboek, een register waarin de namen vermeld staan van bescherm- en ereleden, leden en muzikanten van 1932 tot 1935 en een register van ereleden en leden van de jaren 1936-1937-1938. Deze documenten zijn ons bereidwillig ter hand gesteld door ons erelid E. H. M. Van der Speeten, waarvoor onze beste dank.
Ook hebben wij een paar oud-gedienden van de fanfare opgezocht. Op grond van hun nog levende herinneringen is het ons dan ook gelukt de bijzonderste feiten uit het verleden van deze muziekmaatschappij te reconstrueren.

o

o o

De muziekmaatschappij "Volksfanfaren" werd boven de doopvont gehouden in de loop van het jaar 1922. Dat staat vermeld op de buitenkaft van de registers.
De aanleiding tot de stichting van deze fanfare is gemakkelijk te achterhalen. Op 24 april 1921 behaalde immers de Christene Democratische Partij (Daensisten door de tegenstrevers genoemd) een schitterende overwinning op de Katholieke Partij bij de gemeenteraadsverkiezingen. De uitslag was verrassend : 6 christen democraten waren verkozen en slechts 3 katholieken.

Groepsfoto van de Katholieke Fanfare « Eendracht is macht ». Deze foto is genomen op de boomgaard van lokaalhouder August De Vos, Kouterbaan, waarschijnlijk in het jaar 1913, even vóór de uitstap naar het muziekfeest te Liedekerke.

Een mooie foto van één van de muziekfeesten die te Okegem op de Dorpplaats gehouden zijn.

De fanfare op uitstap door het dorp ter gelegenheid van een feest.

Groepsfoto van de Koninklijke Fanfare « Eendracht is macht ».De muzikanten in uniform, het voltallig majorettenkorps en de bestuursleden poseren voor het huis van Cesar De Smedt, Hazeleerstraat 1.

Dit wordt pas belangwekkend tegen de achtergrond van de politieke voorgeschiedenis. De Christene Volkspartij was reeds vanaf 1895 in een vinnige strijd gewikkeld met de Katholieke Partij, maar had nog geen enkele verkozene naar voor kunnen schuiven. Toendertijd was het kiessysteem nog zo dat de leden van de partij met de volstrekte meerderheid, zondermeer tot bestuurders werden aangeduid.

Na meer dan 25 jaar verbeten strijd voor de ontvoogding van de kleine man werden eindelijk de inspanningen beloond en werden de Daensisten de nieuwe bestuurders van Okegem.
Op 11 juni 1921 werd de nieuwe gemeenteraad geïnstalleerd en fungeerde Jan De Boitselier een tijdje als dienstdoende burgemeester, tot Jozef Van Isterdael benoemd werd.
De overwinning op de Katholieke Partij werd uiteraard uitbundig gevierd. Een zegspersoon deelde me mee dat op de verkiezingsavond nadat de uitslag bekend was, maar liefst 36 kruikjes jenever uitgeschonken werden in café In de Kroon, dat toen het partijlokaal was.
Waarschijnlijk was bij het bestuur van de Christene Volkspartij reeds vroeger de idee gerezen om een fanfare op te richten. Want in de naburige gemeenten als b.v. Aspelare, Denderhoutem, Pamel, Denderleeuw, Liedekerke bestond reeds vóór W.O.-I een Daensistische muziekmaatschappij.
Tijdens de overwinningsviering moet men de nood aan een fanfare nog scherper aangevoeld hebben, temeer daar de Katholieke fanfare reeds een tiental jaar in functie stond van de partij.
Het partijbestuur en enkele actieve aanhangers staken dan in 1922 de koppen bij elkaar en beslisten een fanfare op te richten. Het werd een meevaller : men kon reeds beschikken over enkele muzikanten die uit de andere maatschappij gestapt waren en die zouden de kern vormen van de nieuwe fanfare.
Aspirant-muzikanten boden zich bij de vleet aan en die wedijverden met elkaar om zo vlug mogelijk de notenleer onder de knie te hebben.

De repetities werden van in den beginne gehouden in café In de Kroon, gehouden door Wed. Van der Speeten of Tine van Brierens. Het bestuur had een beroep gedaan op Victor Witterzeel van Iddergem, die tijdens de eerste wereld-oorlog dienstdoende burgemeester van Iddergem geweest was. Deze autodidact heeft aan de jonge muzikanten heel wat muziekkennis bijgebracht. Het bestuur hoefde nu ook te zorgen voor instrumenten (extrementen in het Okegems). Dat ging een hele bom geld vragen. Maar geen nood ! Door giften en inzamelingen bij de partijleden kwam men aan de nodige gelden. Men vertelde me dat de nieuw aangekochte instrumenten in triomf door het dorp gedragen werden bij een uitstap.

De muziekmaatschappij hield verder haar wekelijkse repetities in de grote kamer naast de gelagzaal van café "In de Kroon". Men had intussentijd een muziekmeester aangeworven Theofiel ...uit 't Zaagsken die café en winkel hield te Pamel-Poelk en muzikant was bij de fanfare van de Doempers. Hij kwam elke week te voet van Poelk samen met Van den Bergh die muziekmeester was bij de Katholieke fanfare. Men zegt van hem dat hij van de muzikanten een ernstige in-spanning vroeg tijdens de repetities, ze moesten zelfs rechtstaan als ze oefenden.

Na enkele maanden ernstig gerepeteerd te hebben durfde de fanfare, die de naam "Volksfanfaren" gekregen had zich reeds wagen aan een ronde door het dorp. Daar men nog niet over een vlag beschikte, werd een houten bord meegedragen dat groen gekleurd was en waarop in witte kleur de naam geschilderd stond. Enkele jaren later kreeg de fanfare een mooie groene vlag die gedragen werd door Albert Baeyens (Bert Machiel). In de dertiger jaren werd de groene vlag vervangen door de leeuwenvlag.

Niemand van de zegspersonen kan ons zeggen waar deze vlaggen gebleven zijn.

Onze zegslieden vertelden ook dat men 's avonds door het dorp trok. De muzikanten werden begeleid door fakkeldragers,

want er was toen nog geen elektrische straatverlichting.
Dat moet een feëeriek schouwspel geweest zijn !
Naast de fanfare groeide ook het toneelgezelschap van de Daensistische Partij of "Donjzen" op zijn Okegems gezegd. Want een muziekvereniging in stand houden vraagt veel geld. De toneelgroep speelde dus om de fanfare financieel in stand te houden. Maar wie spreekt van toneelopvoeringen denkt ook meteen aan een zaal.
De eerste toneelopvoeringen werden gegeven te "Brierens". Men gebruikte de schuurvloer waarover men verhoogde houten vloer gelegd had als podium. Het volk kon van in de grote kamer de opvoering meevolgen. De toneelopvoeringen werden telkens door de fanfare opgeluisterd. Daarom zegt men in Okegem nog steeds "conceir" (concert) spelen voor toneel spelen.
Mag ik er ook nog aan toevoegen dat het toneelgezelschap geleid werd door Meester Ernest Wittenberg van Denderleeuw.
Wanneer dan in de jaren 1924-1925 Leon Straetmans een zaal had laten bouwen op zijn eigendom gelegen langs de Kattestraat, beschikte de partij over een beter uitgeruste en grotere zaal.
We zijn erin geslaagd een programma op de kop te tikken van de luisterrijke avondfeesten gegeven door de Toneelafdeling "Lust en Vermaak" in het lokaal Leon Straetmans op zondagen 29 november en 6 december 1925.
De opvoering werd geopend door de Turnclub "De Vrije jeugd van Okegem" met medewerking van de "Volksfanfaren". Die turnclub was toen ook een bijzonder spektakel voor Okegem en 'k zou bijna durven zeggen dat ze de voorloper was van de hedendaagse majorettengroep. Het was een groep knapen die gekleed in lange witte broek, wit hemd en zwarte gordel, en begeleid door de fanfare, turnoefeningen deed. Ze stapten zelfs mee op vóór de fanfare bij een uitstap door het dorp en voerden voor de ingang van het café dat men bezocht hun nummertjes op. Spijtig heeft die groep

maar enkele jaren bestaan en vele turners zijn nadien muzikanten geworden o.a. André Janssens, Albert Van der Speeten, Jozef De Kinder.

Er is ook een anecdote verbonden aan de medewerking van de fanfare bij de toneelopvoeringen in de zaal Leon Straetmans. Bij het begin van een uitvoering is het podium waarop een 20-tal muzikanten gezeten waren in mekaar gezakt. Dit voorlopig podium (een plankenvloer) was opgesteld op biertonnen en waarschijnlijk had iemand een verkeerde beweging gemaakt zodat de stelling begaf en heel de groep muzikanten door elkaar tuimelde.

o

o o

Een van de grootste activiteiten van de "Volksfanfaren", is het organiseren van muziekfeesten of muziekconcerten geweest.
Het bestuur nodigde een zeker aantal muziekmaatschappijen van de omliggende dorpen uit om op een bepaalde dag (meestal op grote en kleine kermis Okegem) een paar muziekstukken te spelen. Dit vond plaats op een kiosk die opgesteld werd op de Dorpplaats naast de kapel of voor het huis van Firmin De Boitselier. "Volksfanfaren" opende het muziekfeest met speciaal aangeleerde stukken. De andere fanfares kwamen dan om beurt op het podium om hun muziekstuk ten gehore te brengen. Het kon natuurlijk een hele tijd duren vooraleer iedere groep aan de beurt was gekomen. Dit muziekfeest was kosteloos en vele muziekliefhebbers kwamen dus op kermis aan hun trekken.
Op haar beurt gingen dan de muziekvereniging "Volksfanfaren" naar de andere gemeenten het muziekfeest helpen opluisteren.
Zo bekwam "Volksfanfaren" eens te Liedekerke de eerste prijs, streek zo 500 fr. op en kon zich met dit bedrag een nieuwe grote trommel aanschaffen.

Het spreekt vanzelf dat de Katholieke fanfare ook op haar beurt muziekfeesten inrichtte. De rivaliteit tussen de twee partijen heeft zich op dit gebied ook scherp geuit. In de notulen van de gemeenteraad vindt men hierover heel wat.

- In de raadszitting van 27 juni 1924 werd o.a. het volgende beslist :
  Kermisfeesten Okegem. Gezien dat er in de gemeente twee muziekmaatschappijen bestaan is het geraadzaam voor de openbare orde en rust deze op de zelve dagen geen muziekfeesten te zien geven.
  De raad beslist dat het verboden is van op de openbare plaatsen of wegen zonder toelating muziekfeesten te houden. Deze toelating zal geweigerd worden aan een tweede maatschappij wanneer er reeds een dergelijk feest belegd is door een andere maatschappij.

- Zitting van 15 januari 1934.
  Kermisfeesten : toelating wordt gegeven aan de muziek-maatschappij Volksfanfaren om op 10 juni 1934 (kleine kermis) muziekfeesten te geven op de Dorpplaats. De muziekmaatschappij "Eendracht is macht" mag op elke andere dag hare feesten geven.
  Alhoewel de Katholieke Partij de verkiezingen van 1932 gewonnen hadden kon deze beslissing toch genomen worden omdat de verkozene op de katholieke lijst A. Van Waeyenberg steeds met de minderheidsgroep (Christen Democraten) meestemde.
  Tegen deze beslissing van de raad werd beroep aange-tekend bij de gouverneur en werd bij Koninklijk besluit van 28 juli 1934 vernietigd.
  Natuurlijk waren de Kermisfeesten reeds voorbij als die beslissing genomen werd, maar de katholieke fan-fare liet toch haar muziekfeest doorgaan op kermisdag en had de kiosk laten opstellen op het voorplein van het hof van oud-burgemeester J. Van den Berghe.

- Als tweede muziekmeester had Volksfanfaren een zekere De Brabanter van Denderleeuw. Hij speelde in het Daensistisch muziek van Denderleeuw. Hij was niet graag gezien bij de muzikanten omdat hij wat militaristisch optrad.
In zijn plaats kwam dan Johannes Vercammen van Borcht-Lombeek, een flinke muzikant die niettegenstaande zijn hoge leeftijd winter en zomer te voet naar Okegem kwam. Op een dag werd hij ziek en in zijn plaats kwam zijn broer Petrus, die zelfs na het herstel van Johannes muziekmeester bleef.
In die tijd was het ook de gewoonte en het gebruik dat de fanfare haar muziekmeester een serenade kwam geven. Bij een uitstap naar Borcht-Lombeek is er ook iets vernoemenswaardig gebeurd. Nadat Petrus Vercammen de serenade te zijnen huize gekregen had, stelde hij voor de uitstap verder te zetten en een paar cafés te bezoeken. Maar de straat die men door moest was opgebroken en hopen stenen lagen her en der verspreid, zodat het een moeilijke march was voor de muzikanten. Bij die slalom gebeurde het dat Kamiel Van der Veken, de man die de bombardon blies, plotseling op een hoop stenen, die hij niet gezien had, terechtkwam en zijn instrument zeer sterk beschadigde.

- Het hoeft ook niet gezegd dat fanfare volledig in dienst stond van de partij en dat ze bij de verkiezingsstrijd heel wat werk had op te knappen. Vooral bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1926 heeft het er gespannen. Maar dit is reeds in geuren en kleuren verteld door Benoit Van Vaerenberg in de voorgaande bijdrage. Ik wil er alleen nog aan toevoegen dat er bij de uitstappen die toen bijna dagelijks plaats hadden heel wat kinderen vóór de fanfare al dansend liepen en dan bij de ingang van het café rijkelijk voorzien werden van snoepgoed dat door de partijleden kwistig werd uitgedeeld. De muzikanten en "members" deden hun

best om het vaatje bier helemaal leeg te krijgen.

- Maar zoals alle verenigingen kende "Volksfanfaren" ook goede en kwade dagen.
Bij het begin van de dertiger jaren beleefde de maatschappij een moeilijke tijd en dreigde zelfs ten onder te gaan.
De opkomst van het socialisme en de stichting van een afdeling - Okegem deed heel wat leden naar het andere kamp overlopen. Zelfs trokken een paar muzikanten naar de katholieke fanfare, maar enkele tijd nadien zijn ze naar de schaapstal teruggekeerd.
Het bestuur van de partij en van de fanfare heeft na de verkiezingen van 1932 alles in het werk gesteld om er weer bovenop te geraken.
Vooreerst werd uitgekeken naar een actieve muziekmeester. Die vond men in de persoon van Petrus Coppens (alias Bonne Piet) van Denderleeuw. Hij was tevens hulpmuziekmeester bij de fanfare "De Verbroedering" te Denderleeuw.
Het kasboek vermeldt dat hij een vergoeding van 250 fr. per trimester kreeg voor de muzieklessen.
Het kasboek geeft ons van december 1932 tot en met 31 maart 1940 een opsomming van de verrichtingen en activiteiten. Spijtig vindt men in de andere registers nergens melding van het bestuur van de fanfare. Als beschermleden staan voor 1932 ingeboekt : Van Holsbeek Frans, De Roeck Philemon, Bruyland Adolf, De Boitselier Jan en De Roose Jozef. Volgen dan de namen van 16 ereleden en een 60-tal betalende leden. Dit ledenaantal is dank zij de inspanningen van het bestuur telkenjare gegroeid.
± 80 leden in 1935, ± 120 in 1936 en 140 in 1938.
Het opdrijven van het ledenaantal was eigenlijk een prestigezaak : men wou hiermee de andere partij overbluffen. Het ging zelf zover dat men bij de offergang in de Sint-Ceciliamis de leden telde die ten offer

kwamen, en dat men telkens het aantal "members" telde dat achter de fanfare opstapte.
Het Ceciliafeest werd telkenjare op passende wijze georganiseerd. Enkele weken vooraf werden de leden bezocht en ingeschreven voor het eetmaal. Een paar dagen voor het feest kregen de ingeschrevenen nog een speciale uitnodiging. De bestellingen van vlees, groenten en andere zaken die men nodig had werden bij leden-beenhouwers en leden-winkeliers gedaan.

Het is misschien interessant te vernemen hoeveel vlees er besteld werd voor zo'n feest. Frederik Van der Speeten heeft dit alles genoteerd in zijn kasboek voor 1938 :

- Van Isterdael Jozef 15 kg. à 15 fr/kg ;
- Grijseels Karel 15 kg. à 13 fr/kg ;
- Vernaillen Frans 10 kg. à 16 fr/kg ;
- Van Isterdael Philemon 15 kg. à 15,40 fr/kg ;
- De Rijck Frans 10 kg. à 11 fr/kg (soepvlees)
  13 kg. à 17 fr/kg.

Het Ceciliafeest werd ingezet met een misviering, opgedragen ter nagedachtenis van de overleden leden. Na de mis werd dan de ronde naar de leden-herbergiers ingezet. Zo werden in 1938 maar liefst 12 cafés bezocht : De Leeuw Jan (Astrid), De Roose Frederik (Leopoldstraat), Schoon Johannes, Cobbaert Frans en Wed. Van Eeckhoudt in de Kattestraat, Frans Vernaillen (Stationsplein), Priem Marie (Eversem), Van Holsbeek Louis, De Duffeleer Maurits en De Cremer Omer in de Kouterbaan en Van Eecknoudt Alfons (Dorp).
Na de ronde door het dorp werd dan gemiddagmaald in het lokaal "In de Kroon". Maar meestal was er zoveel volk ingeschreven dat men de muzikanten naar een of andere herberg stuurde om daar te dineren.
De dag werd dan met een bal besloten.
Het was ook de gewoonte dat men 's avonds, als iedereen al in een goede luim was, een of ander stuk per Ameri-

kaans opbod verkocht b.v. een trommelstok werd verkocht voor 340 fr. in 1933 ; de verkoop van een pijp bracht 415 fr. op in 1938.

o

o o

"Volksfanfaren heeft nog andere wapenfeiten verricht die het vermelden waard zijn o.a. :

- Op 28 april 1933 werd Frans Van der Speeten (° Okegem 29 september 1853) plechtig ten grave gedragen begeleid door de fanfare. Hij was een van de voormannen van Christene Volkspartij, was oud-schepen en gemeenteraads-lid en voorzitter van de Onderlinge Bijstand "Broederhulp", een ziekenfonds dat te Okegem in 1913 opgericht werd.
- Op 6 juni 1938 nam de fanfare deel aan de Sint-Cornelius-feesten te Ninove. Op die dag vierde men het achtste eeuwfeest van de overbrenging van de relieken van Sint-Cornelius naar Ninove.
- Ook stapte de fanfare mee op in de stoet georganiseerd ter gelegenheid van de inhuldiging van burgemeester Romain Eeman te Welle in 1939.
- De fanfare deed ook haar best om samen met de katholieke fanfare de processie te begeleiden met muziek. De oud-muzikanten vertelden dat ze de processiestap ingeoefend hebben op de boomgaard van café "In de Kroon".
- Telkenjare werd op 1 november de Dodenmars gespeeld op het kerkhof en legde de president een kroon neer op het graf van de overleden leden (kasboek 01.11.1935 - kroon voor overleden leden 70 fr.).

In de dertiger jaren begon men ook uit te zien naar een ruime zaal, want de zaal van Leon Straetmans in de Katte-straat was afgebroken.

In 1938 kon het partijbestuur Louis Van Holsbeek bewegen om op zijn eigendom gelegen achter het café een zaal te bouwen. Veel partijgenoten hebben hem daartoe financieel en materieel gesteund.
Het metselwerk werd verricht door Frans Cobbaert en Jan Baptist Bellemans. Vele andere werkjes zijn opgeknapt door bereidwillige partijleden, zodat de zaal in het begin van 1939 ongeveer klaar was.
In de nieuwe zaal genaamd "'t Vlaamsch Huis" konden nu voortaan de muziekrepetities doorgaan en alle andere activiteiten gehouden worden : toneelvoorstellingen, leden-bals, familiefeest, e.d.m.
Maar de tijdsomstandigheden hebben het lot bezegeld van "Volksfafaren".
De mobilisatie van 1938-39 en later de oorlog van 1940-45 waren de oorzaak dat alle activiteiten lam gelegd werden.

Na de oorlog hebben verschillende oud-daensisten een poging gedaan om de fanfare weer nieuw leven in te blazen. Maar zeer tot hun spijt mislukte dit.

De enkele instrumenten die nu nog bij de oud-muzikanten zijn en waaraan men in de vooroorlogse jaren zoveel geld gespendeerd had, zijn een triestig lot beschoren. Van op hun rustplaats getuigen ze stilzwijgend van de vergane glorie van "Volksfanfaren".

°

° °

Tenslotte past het de namen op te sommen van de muzikanten die door hun ijver en toewijding de fanfare hebben helpen groot maken en daardoor grotendeels de Daensistische be-weging hebben gediend.

1. De pioniers.

Baeyens Jan
De Boitselier Dominiek
De Rijck Frans
De Schrijver Georges
Van de Perre August
Van der Speeten Omer
Van der Weeën August
Vernaillen Alfred & Frans
Van Eeckhout Albert
Wittenberg Hypoliet

(N.B. Waarschijnlijk zijn er nog heel wat meer).

2. Namen die genoteerd zijn in het register van 1932.

Baeyens Victor (bugel)
Becqué Frans (tuba)
Becqué Georges (alto)
Becqué Henri (piston)
Becqué Rufin (piston)
Debbaut Jozef (bariton)
De Boitselier Gustaaf (tuba)
De Brabanter Justin (bugel)
De Cremer Omer (grote trom)
De Roose Felix (tuba)
De Roose Frederik (trombone)
De Schrijver Gustaaf (tuba)
De Smet Petrus (alto)
Ghijsels Alfred (bugel)
Ghijsels Jozef (kleine trom)
Goelens Frans (trombone)
Janssens Albert (alto)
Janssens André (bugel)
Janssens Jozef (bugel)
Sonck Jozef (trombone)
Tollenbeek Leopold (piston)
Van Houtem Frans (bugel)
Van der Veken Kamiel (bombardon)
Van Isterdael Petrus (bugel)
Van Isterdael Livien (trombone)
Van Snick Frans (trompet)

Vernaillen Kamiel (piston)
Watripont Aloïs (bariton)
Watripont Arthur (kleine trom)

3. Vanaf 1933 tot 1939 zijn er nog volgende muzikanten bijgekomen en staan vermeld in het derde register.

Arents René
De Brabanter Raymond
De Bruyn Florent
De Kinder Jozef
Ghijsels Hubert
Goelens Clement
Steppe Clement
Van Daele Felix
Van der Elst Albert
Van der Elst Maurice
Van der Speeten Albert
Van der Speeten Julien
Van Holsbeek Maurice
Van Muylem Honoré

J. Van der Speeten.

Bronnen.
---

1. Drie registers van Volksfanfaren berustend in het archief van Heemkring Okegem).

2. Notulenboek van de gemeenteraadsverslagen (stadhuis Ninove).

3. Zegspersonen Oud-muzikanten van "Volksfanfaren" :
Becqué Rufin
De Smet Petrus
Janssens André.

DE OUDSTE INWONERS VAN OKEGEM

In de loop van de eerste jaargang "Mededelingen Heemkring Okegem" nr. 3 van 1976 verscheen onder de titel "Onze bevolking in 1975" een overzichtelijke tabel die de samenstelling van de Okegemnaren weergaf vóór de fusie van de gemeenten.
Op 31.12.1975 telde Okegem 1.831 inwoners waaronder 953 vrouwen en 878 mannen.
Sinds deze datum is het practisch onbegonnen werk om uit de registers van de stad Ninove, de bevolkingsaangroei of - afname van de inwoners van een deelgemeente te selecteren.
In het stadhuis fungeren wij volledig onder Ninove voor alle administratieve aangelegenheden.
De lijst van de oudste inwoners van Okegem (zie nr. 3/1976) telde toen 63 overlevenden van voorgaande eeuw : geboren vóór 01.01.1901.
Van dit aantal zijn momenteel (01.07.1982) nog 28 overblijvenden in Okegem. Onze oudste inwoner is 93 jaar geworden !

Uit deze 19e eeuwse generatie leven nu nog

geboren in	mannen	vrouwen	totaal
1889	1	1	2
1890	0	0	0
1891	1	0	1
1892	0	0	0
1893	0	2	2
1894	0	2	2
1895	1	2	3
1896	0	1	1
1897	0	5	5
1898	1	1	2
1899	0	5	5
1900	3	2	5
	7	21	28

Waar zit het sterke geslacht ?

We publiceren hieronder de namenlijst, aangevuld met de inwoners van Okegem die in 1982 minstens 80 jaar worden. Zo komen we tot een totaal van 40 personen waaronder 8 mannen en 32 vrouwen.
Ook bij de aanvullende lijst overtreffen de vrouwen in zeer grote mate het aantal mannen.
In 1976 waren er slechts 28 inwoners minstens 80 jaar, terwijl dit getal in 1982 tot 40 gestegen is.
Mogen we hieruit besluiten dat het nog altijd goed is in Okegem te wonen ?

Inwoners van Okegem die in 1982 minstens 80 jaar zijn.

Van de Velde Camillius Jozef	Fonteinstraat 18	19.03.1889
Van Holder Sylvia	Fonteinstraat 12	22.12.1889
De Dier Cyrillus	Dorp 37	14.06.1891
Kiekens Irma	Statie 6	23.07.1893
De Meerleer Adela	Kattestraat 118	04.12.1893
Wittenberg Maria Henrica	Fonteinstraat 52	04.03.1894
Van der Donck Adelina Ludovica	Leopoldstraat 3	28.07.1894
De Brabanter Rufinus Germ.	Kattestraat 55	30.03.1895
Vernaillen Maria Ida	Leopoldstraat 44	07.05.1895
Van de Perre Maria Ludovica	Kattestraat 18	11.10.1895
Tibbaut Suzanne Sophie	Dorp 43	25.12.1896
Van Isterdael Mathilde	Van de Perrekaai 10	23.01.1897
Schouppe Delphina	Leopoldstraat 89	25.01.1897
Van den Borre Margaretha	Kouterbaan 1	25.02.1897
Bruylant Victorina Maria	Guldenboom 2	10.05.1897
Van Snick Maria Bernardina	Riefstraat 4	12.05.1897
Beeckman Severien Joseph	Dorp 23	26.05.1898
De Bom-Van Driessche Irma	Stwg. op Aalst 49	26.10.1898
De Troy Catharina Josepha	Dorp 44	11.03.1899
Helpers Maria Sidonia	Bosstraat 9	09.09.1899
Duyck Felicitas Germana	Kattestraat 1	21.09.1899
Vernaillen Leontine Marie	Kouterbaan 38	12.10.1899
Vernaillen Alberta Julia	Leopoldstraat 111	29.11.1899
Van der Perre Franciscus Germ.	Kattestraat 132	28.01.1900
Somers Maria Cornelia	Hazeleerstraat 46	05.05.1900

De Rijck Frans	Kattestraat 59	04.11.1900
Becqué Henri	Kouterbaan 22	03.12.1900
Van der Meulen Irma	Kattestraat 47	23.12.1900
Vanderdonck Achilles	Kattestraat 58	27.02.1901
Gies Martha Maria	Kattestraat 58	13.05.1901
Luysterman Irena Christina	Kattestraat 132	30.05.1901
De Duffeleer Eleonora	Kattestraat 24	16.06.1901
De Troy Joanna Justina	Dorp 44	01.12.1901
Van Isterdael Maria-Victorina	Van de Perrekaai 10	18.12.1901
Buyl Maria Joanna	Leopoldstraat 87	13.01.1902
Van Laeren Maria Rosalia	Kattestraat 45	04.01.1902
Van Eeckhout Johanna	Kattestraat 42	14.02.1902
Van de Perre Maria Severina	Fonteinstraat 76	15.09.1902
Rydant Maria Valentine	Dorp 36	19.11.1902
Baeyens Martha	Fonteinstraat 38	26.11.1902

G. De Deyn.

HERINNERINGEN UIT MIJN KINDERJAREN

Toen ik een kleine jongen was mocht ik bij meter Stieneken gaan, dat was te Eversem op een 200tal meter van de Dender. Meter Stieneken woonde daar met nonkel Free en tante Leonie, juist voorbij het pompken. Dat pompken is een fontein die uit de grond opborrelde en zo langs een klein beekje naar de gracht liep, die nu nog naar de Dender loopt. Voor het huizeken van meter Stieneken was een hofken met bloemen en planten, en als we daar zo blij de bloemekens konden bewonderen, trokken de schepen op de Dender daar voorbij. Zeg wel, waarlijk voorbij getrokken door mannen of soms ook wel eens met een vrouw erbij. Ge moest ze gezien hebben, die mannen met opgerolde broek, blootsvoets of somstijds op sandalen. Struise kerels waren het - die schiptrekkers -, met dikke ronde kuiten, breed geschouderd en meest altijd blootshoofds. Ik heb dikwijls in bewondering gestaan voor de manier waarop de mannen dat schip voortsleepten, dat wiegende lichaam, die gelijke en vaste tred, ik zou bijna zeggen gelijk een stap in de processie - maar dan traag en gemeten : één-twee ; één-twee ; ... Die trekkers waren meestal de schippers zelf, de vrouw stond dan aan het stuurrad, ofwel mannen van rond het sas (één van de 14 van Ath tot Dendermonde).

Er waren ook schepen met zeilen, zo twee driehoekige stevig geweven en opengespannen doeken, vastgemaakt in de top van de rechtstaande mast, en aan de onderkant van de mast vastgemaakt aan een liggende, deels horizontale hangende staak, dit om optimaal de wind in de zeilen te vangen, en alzo het schip voorwaarts te bewegen. Dat waren meest schepen die stroomafwaarts, richting Huissegem vaarden. Aan de brug te Okegem moest dan wel telkens de mast neergelaten worden om het schip door te laten varen.

Op de Dender was hier te dien tijde veel beweging. De schepen stroomopwaarts richting Ninove waren geladen met graan, maïs of andere voedingsstoffen, alsook met hout, en ook met bouwmaterialen zoals zavel. Stroomafwaarts richting Huissegem waren de schepen geladen met kolen uit het bekken van Mons, steen uit de groeven achter Deux-Akren.
Dat vervoer op de Dender bracht hier ook heel wat nering mee. Zo waren hier kolenmarchands, zavelboeren en andere handelaars in bouwmaterialen. Zo waren hier aan de kaai : Van der Poorten (granen en zaden), het Schipken (kolen en kalk), Vermoesen de zavelboer (kolen en zavel), Van der Kelen (kolen, zavel, kalk en andere bouwstoffen).
De goederen moesten ook gelost worden, en dat was ook geen kinderwerk. Kolen werden met zakken gedragen op de rug, of met een kleine kruiwagen gevoerd. In het schip werden de zakken volgeschept, en daarna met de hulp van de inschepper op de rug van de drager gezwierd, die dan via een trap het ruim verliet en over een stevige plank naar het magazijn of de kar van de kolenmarchand op de oever stapte. De lossers, zo noemde men de mannen die zich hiervoor aanmeldden, waren sterke gasten die ook goed hun evenwicht over de plank konden bewaren. Zij waren gekleed met een sterke lijnwaden broek, een lijnwaden bloes met een stropje toe aan de hals, een kapje op het hoofd, en een rode halsdoek met witte bollekens rond de hals.
Nu zal ik eens vertellen wat een jonge man van Huissegem mij vertelde van zijn belevenissen in zijn jeugd. Zij waren met 9 kinderen en vader was gestorven tijdens hun prille jeugd. Moeder moest dus voor 9 kinderen en zichzelf de kost verdienen. Welnu na bij de boeren 's morgens mest uit de stallen te gaan uittrekken, reden ze met hun twee, met een hondekarretje, naar Halle voor zavel, om de mensen te bevoorraden die tijdens de processie een tafeltje buiten zetten met een beeld van Onze-Lieve-Vrouw

en Kristus. Rond dat tafeltje werd namelijk een kransje met witte zavel gestrooid.
Stel U voor, beste lezer, te voet van Halle naar Huissegem met een hondekarretje (bespannen met twee honden), ge moet moed hebben om zoiets aan te vangen ...
Hij vertelde mij ook dat de Heer Deken telkenmale zo blij was als hij hun met dat karretje mocht begroeten. Het was ook afgesproken dat wanneer hun zavel niet verkocht was, zij die bij hem mochten brengen omdat er toch altijd nog waren die om een beetje zavel kwamen vragen. Ik schrijf dit om er U op te wijzen dat de mensen hier langs de Dender hard gewerkt hebben om aan de kost te komen.

Nu wil ik U ook vertellen wat wij als schooljongens met de meester, toen meester C. De Neve, hebben meegemaakt. Het was zomer, schoon en goed weer, wij mochten met de schoolklas een wandeling maken en vertrokken te Okegem over de Denderbrug zo langs de tragel naar Ninove tot Pollaresas. Na een heerlijke zomerse wandeling kwamen wij daar juist op tijd om een schip te zien versassen. De sasmeester kwam om de twee zware deuren open te draaien. Een guitige jongen van misschien 14 jaar kwam aangelopen en wipte op de deur die reeds draaide, maar miste de andere deur die ook draaide. Na zijn roekeloze sprong viel hij in het water, gelukkig nog langs de kant van het hoge water, en ging direkt onder. Ieder-een was aangeslagen van schrik, de sasmeester en de schipper stonden angstig te speuren of de jongen nog wel eens zou boven komen ... Zo gebeurde, de armen hingen loom langs het lijf en het hoofd hing scheef. De schipper kon zich over boord laten hangen en zo de arme jongen bij het oor grijpen en dan verder het lichaam lichtjes doen boven water komen. De sasmeester kon dan de drenkeling op het droge brengen om daar de gebruikelijke lichaamsbewegingen toe te passen ... Alles verliep naar best vermogen, de jongen werd in het huis van de sasmeester gedragen om hem verder te laten verzorgen en wij zijn na

onze beklemmende belevenis huiswaarts gekeerd, maar niet meer langs de Dender.

Voor de jongens die wel konden zwemmen was de Dender, hier tussen Okegem en Impegem, in de zomer de geliefkoosde plaats om hun zwemkunsten, soms ook nog wel eens roekeloos, ten toon te spreiden, zo b.v. vanop de brug te Okegem in de Dender duiken en naar de brug te Impegem zwemmen en dan nog terug, wat zeker wel een zware opdracht was.

In de winter gebeurde het wel eens dat na hevige regens en ook na de sneeuwperiode de Dender buiten de oevers trad en al de omliggende weiden overstroomde. Als het dan daarop vroor werden die ondergelopen weiden herschapen in enorme ijsvlakten. Hierop schaatsen was altijd een welgekomen afwisseling in de stille winterperiode. Als het dan nog harder vroor lag de Dender ook dicht en kon je lopen en schaatsen over het ijs van Liedekerke tot Ninove.

De Dender was te dien tijde dan ook nog met veel en smakelijke vis bevolkt : bliek, brasem, karper, snoek, paling en andere soorten. Liefhebbers-vissers, zelfs van ver buiten de streek, kwamen hier dan ook langs de Dender vissen. Dit gebeurde vooral op zaterdag en zondag. Te Okegem kwamen de mensen meest met de trein, want de auto was er toen om te zeggen nog niet. Het waren vooral van rond de spoorlijn Brussel-Laken-Jette-St.-Agatha-Berchem. In die tijd was het hier rustig aan de Dender, en het water was zo helder dat je bijwijlen de vissen als een schicht kon zien voorbijschieten. De vissers konden zich gemakkelijk installeren op de tragel om rustig en ongehinderd een goede portie vis te vangen. Zij konden zich ook een smakelijk en geliefd eetmaal laten gereed maken : 2 sneden spek, 2 eieren, 2 boterhammen met smout en een stevige pint bier, dit alles voor de toen geldende prijs van 1,25 fr.

In alle seizoenen kon men steeds genieten van een enig mooi zicht op de Dender vanop de brug te Okegem tot de brug te Impegem. Weet je dat dit het misschien mooiste plekje op de Dender werd genoemd. Zo een watervlak van misschien 700 meter lang en 20 meter breed, tussen twee groene oevers met daarachter twee rijen kanadabomen : een enig beeld om vanop de brug te Okegem bij stil te staan en te bewonderen. Het was of men daar stond voor een reuzegrote spiegel, die overdag de oneindigheid en de schoonheid van de omgeving vasthield in een glinsterend maar bewegingsloos plat vlak, maar die als de duisternis inviel dit alles verzwolg in een niet te peilen donkere en bijna onheilspellende zwarte diepte ...

Amandus Van de Perre.

DORPSKRONIEK 1981

Gouden priesterjubileum.

Op zondag 28 juni 1981 vierde E. H. Karel Baeyens in onze parochiekerk zijn gouden priesterjubileum in concelebratie met pastoor E. H. Van Avermaet, onderpastoor E. P. Timmers en de priesters uit de parochie afkomstig : E. H. M. Van der Speeten, E. H. E. Van de Perre en E. Pater J. Van der Speeten.

In zijn welkomswoord zei de jubilaris dat hij eraan gehouden had deze viering te Okegem te houden omdat hij hier geboren was, er zijn jeugd had doorgebracht, er nu nog vele vrienden en kennissen heeft en er 50 jaar geleden zijn eerste mis als pas gewijd priester opdroeg.

Inderdaad E. H. Karel Baeyens is te Okegem op 8 november 1904 als zoon van Remi en Angeline Staels geboren.

Nadat hij de lagere school op zijn dorp beëindigd had, vatte hij de humaniorastudiën aan in het Sint-Aloysiuscollege en voltooide deze met succes aan het Sint-Catharinacollege te Geraardsbergen samen met zijn dorpsgenoot Professor Van Vaerenbergh.

Nadat hij de theologische studiën in het Klein en Groot Seminarie van het bisdom Gent beëindigd had, stuurde de bisschop hem naar de katholieke universiteit van Leuven om er twee jaar Klassieke filologie te volgen. Pas dan werd hij te Gent tot priester gewijd en droeg op 8 juni 1931 te Okegem zijn eremis op in aanwezigheid van ouders, familieleden en vele vrienden.

E. H. Pastoor heeft tijdens de Eucharistieviering in een zeer gevatte homilie het vijftigjarig priesterleven treffend belicht.

Dat priesterleven kan men opdelen in 5 periodes :

5 jaar onderpastoor te Schoonaarde (1931-1936),
8 jaar onderpastoor te Baasrode (1936-1944),
16 jaar directeur van Sociale Werken te Dendermonde (1944-1960),
14 jaar Pastoor-Deken te Lokeren (1960-1974)
en vanaf 1974 rustend deken te Doorslaar (Eksaarde).

Als pas gewijd priester stuurde de bisschop hem naar Schoonaarde om er als onderpastoor dienst te doen. Als jonge presbyter moest hij de noden ervaren en lenigen van de mensen die het niet gemakkelijk hadden in de toenmalige crisistijd.
Tussen 1936 en 1944 kreeg hij dan één van de zwaarste en moeilijkste parochies toegewezen om er als onderpastoor te werken, nl. Baasrode. Daar heeft hij ervaren dat de problemen van de mensen in de oorlogsjaren niet te onderschatten zijn.
In 1944 benoemde de bisschop hem tot Directeur van Sociale Werken te Dendermonde. Daar werd hij gekonfronteerd met de problematiek van de christelijke arbeidersbeweging in al haar geledingen.
Bij het plotse afsterven van deken Bauwens te Lokeren werd hij als nieuwe deken benoemd in augustus 1960.
Het was geen gemakkelijke taak om dat dekanaat over te nemen vermits de opvolging zo plotseling kwam en de Sint-Laurentiusparochie toendertijd de grootste parochie van het bisdom was. Voeg daarbij nog dat de zestiger jaren een tijd van omwenteling waren in de Kerk, de tijd van het Concilie, de tijd vooral van het veranderend godsbesef en normbesef.
Onder zijn wijs beleid is er een en ander gepresteerd dat de moeite waard is vernoemd te worden.

Nieuwe parochies werden opgericht in de stad Lokeren, een Parochiaal Centrum kwam tot stand met vergaderlokalen voor de verschillende organisaties, de bibliotheek werd gemoderniseerd, een gezondheidscentrum op-

gericht, alsmede een jeugdcentrum.
Ook binnen het kerkgebouw veranderde er heel wat : er kwam centrale verwarming, een prachtig nieuw altaar werd geplaatst en het orgel werd volledig vernieuwd.
Vooral zijn priesterwerk op de parochie dient bijzonder onderstreept : zijn stipte dienstbaarheid in de kerk, zijn menigvuldige huis- en ziekenbezoeken bij om het even wie. Hij kon met de mensen praten, gemoedelijk, eenvoudig, meevoelend in blijde en droeve omstandigheden.
Medio 1974 vroeg Deken Baeyens, die de leeftijd van 70 jaar bereikt had, ontslag als deken.
Op 13 juli 1974 nam hij afscheid van zijn geliefde parochie en dekenij.
Tijdens de plechtige dankmis werd hem hulde gebracht en speciaal bedankt voor al wat hij als priester en mens voor zijn mensen gedaan had. De parochiegemeenschap wenste hem nog veel gelukkige jaren van welverdiende rust, in goede gezondheid op het mooie stille Doorslaar.
In zijn slotwoorden getuigde pastoor W. Van Avermaet dat de parochiegemeenschap van Okegem terecht fier mag zijn op zo'n priester en wenste hem nog vele jaren om met ons te zijn.
De Heemkring wenst hem op haar beurt van harte geluk met dit gouden jubileum en hoopt dat hij nog vele jaren erelid kan blijven.

J. Van der Speeten.